

Gevaren bij import van bijen

De laatste jaren wordt er in de Nederlandse bijenhouderij steeds meer geëxperimenteerd met buitenlands teeltmateriaal. Bijenhouders worden in het buitenland verleid tot het meebrengen van teeltmateriaal door de ter plaats hoge honingopbrengsten en/of zachtaardigheid van de betreffende bijenvolken. De prestaties van bijenvolken zijn echter vooral afhankelijk van de sterkte en de gezondheid van de bijenvolken, de drachtomstandigheden en het weer. Pas daarna zijn erfelijke eigenschappen van bijenvolken van belang. Buitenlandse resultaten mogen, zeker wat honingopbrengsten betreft, nooit worden vergeleken met de Nederlandse omstandigheden. De zachtaardigheid van bijen wordt vooral bepaald door de wijze waarop de bijenhouder met zijn bijen omgaat. Het is goed om stil te staan bij de risico's die bestaan bij de import van bijen.

Verbastering inlandse: *Apis mellifera mellifera*

Vanaf het begin van de vorige eeuw hebben importen plaats gevonden van buitenlandse bijenrassen. Voor 1950 waren de gele Italiaanse bijen (*A.m. ligustica*) populair. Deze van oorsprong zeer zachtaardige bij kreeg na verloop van jaren de naam zeer steeklustig te zijn. Dit was echter ontstaan door de kruisingen met de inlandse bijen. De overwintering van deze Zuid-Europese bij leverde vaak ook problemen op. De Italiaanse bij staat nu weer opnieuw in de belangstelling door import uit Nieuw Zeeland. Na 1950 werd de carnicabij en later ook de Buckfastbij ingevoerd. Door al deze importen is de raszuivere zwarte inlandse bij nagenoeg geheel uit Nederland verdwenen. Deze bij was van oorsprong in Noordwest-Europa aanwezig en het best aangepast aan onze omstandigheden. In Nederland zijn nog duidelijke kenmerken van *A. mellifera mellifera* in de bijenvolken aanwezig.

Overdracht van bijenziekten

De varroamijt is van alle bijenziekten de parasiet die de grootste problemen oplevert. Deze mijt is door de insleep van buitenlandse bijen wereldwijd verbreid. Er zijn nog vele andere parasieten die in bijenvolken voorkomen en die door importen op onze bijen kunnen komen. Enkele bekende voorbeelden zijn genoemd in het februari-nummer van Bijen (9 (2): 35-36

Verantwoordelijkheid van individuele bijenhouder

De kennis over bijenziekten en parasieten die wereldwijd voorkomen is beperkt. In het verleden was de import van bijen meestal beperkt tot Europese bijenrassen. Met de toename van het intercontinentale verkeer, nemen ook de mogelijkheden voor import van bijen en de daarbij behorende parasieten uit heel andere delen van de wereld toe. De gevolgen van dergelijke importen kunnen niet geheel worden overzien. Omdat bijenvolken elkaar beïnvloeden door vervliegen, roverij en bruidsvluchten heeft iedere individuele imker de verantwoordelijkheid voor de gehele bijenhouderij. Een gezondheidsverklaring van een officieel bevoegde instantie uit het land van herkomst is wel een minimale eis bij import van bijen en bijenteeltmaterialen. Bij de import van andere dieren en ook planten is dat immers ook een normale zaak. Een gezondheidsverklaring is echter geen waterdichte garantie dat er geen effecten kunnen ontstaan op de Nederlandse bijenhouderij. Bij het streven naar geldelijk gewin met dieren zijn er al te veel voorbeelden van schandalen. Laten we dit als bijenhouders gezamenlijk voorkomen.

Onderzoek Ambrosiushoeve bijenziekten

Bij de eerste voorjaarsinspecties kunnen afwijkingen bij de bijenvolken worden aangetroffen. Het kan zelfs zijn dat hele bijenvolken dood blijken te zijn. Wanneer er geen plausibele reden is voor de problemen, dan kan het zijn dat er ziekten of parasieten in het spel zijn. Bij problemen met bijenvolken kunt u, van maandag t/m vrijdag van 09.00-17.00 uur contact opnemen met de Ambrosiushoeve, 013-5425888. Naar aanleiding van het telefoongesprek kan een monster dode bijen opgestuurd worden naar de Ambrosiushoeve. Het monster dode bijen wordt onderzocht op bijenziekten of andere afwijkingen waarna de bijenhouder adviezen krijgt om het probleem op te lossen. Deze service van de Ambrosiushoeve is gratis. Afwijkingen in het broed van de bijenvolken, die lijken op Amerikaans vuilbroed moeten gemeld worden bij de regionale kantoren van de RVV. De Ambrosiushoeve kan u hierbij helpen.

Plotselinge massale bijensterfte wordt vaak veroorzaakt door vergiftiging. In dat geval de AID inschakelen. Residu's van bestrijdingsmiddelen kunnen door de Ambrosiushoeve niet worden vastgesteld.